

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภท การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลการรับผู้ป่วยใหม่ และสัดส่วนปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึกประชากรที่ศึกษาคือ บุคลากรพยาบาลทุกคนที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ในช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 28 เมษายน ถึง 4 พฤษภาคม 2549 เป็นเวลา 7 วัน ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพ 15 คน พยาบาลเทคนิค 1 คน ผู้ช่วยเหลือคนไข้ 5 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้สร้างขึ้นโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดของเชอร์รูเบลและมินนิค (Scherubel & Minnick, 1994) เป็นหลักร่วมกับการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คู่มือการจำแนกประเภทผู้ป่วยของกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ แบบบันทึกการจำแนกประเภทผู้ป่วย คู่มือและแบบบันทึกการสังเกตลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และนาฬิกาจับเวลา 3 เครื่อง ผู้ศึกษาหาความตรงตามเนื้อหาโดยนำคู่มือและแบบบันทึกการสังเกตลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง และกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบผู้บริหารทางการพยาบาล 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาล 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านกุมารเวชศาสตร์จำนวน 1 ท่าน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา ในคู่มือการสังเกตลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 0.90 และดัชนีความตรงตามเนื้อหาของคู่มือการสังเกตลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเท่ากับ 0.95 และหาความเที่ยงของการจำแนกประเภทผู้ป่วยโดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยศึกษาจำนวน 9 คนนำเครื่องมือการจำแนกประเภทผู้ป่วยไปหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 3 คน นำไปจำแนก

ประเภทผู้ป่วยกลุ่มละ 10 ราย และหาความเที่ยงของการสังเกต ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจและวิเคราะห์ปัญหาของการจำแนกประเภทผู้ป่วยที่ และทำการจำแนกประเภทผู้ป่วยอีกครั้งค่าความเที่ยงของการจำแนกประเภทผู้ป่วยได้ค่าเท่ากับ 1.0 และการหาความเที่ยงของการสังเกตโดยสังเกตขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 3 คน โดยเลือกตัวอย่างกิจกรรมการพยาบาลกลุ่มละ 10 กิจกรรม บันทึกขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลได้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตที่เห็นตรงกันเท่ากับ 1.0 ส่วนการทดสอบความเที่ยงของนาฬิกาโดยการตั้งเวลาให้ตรงกันและดูการเดินของเวลาเมื่อครบ 60 วินาทีตรงกัน

การรวบรวมข้อมูลโดยจัดตารางเวรผู้สังเกตเป็น 3 เวิร์ก ละ 2 คน ในเวรเช้าเวลา 8.00-16.00 น. เวิร์กบ่ายเวลา 16.00-24.00 น. เวิร์กดึกเวลา 24.00-8.00 น. ผู้สังเกตจะขึ้นปฏิบัติงานก่อนเวลา 30 นาทีเพื่อจำแนกประเภทผู้ป่วยก่อนโดยใช้คู่มือการจำแนกประเภทผู้ป่วย และแบบบันทึกการจำแนกประเภทผู้ป่วย ผู้สังเกตจะสุ่มแบบเจาะจงในผู้ป่วยประเภทที่ต้องการคนละไม่เกิน 4 ราย หลังจากนั้นสังเกตผู้ป่วยประเภทนั้นจนครบ 24 ชั่วโมง นอกจากผู้ป่วยประเภทนั้นจะเปลี่ยนประเภทหรือย้ายไปหน่วยงานอื่นจะเลือกผู้ป่วยประเภทนั้นมาทดแทน รวมผู้ป่วยที่สังเกต 43 ราย ประเภทโรคของผู้ป่วยประกอบด้วยรักษาทาง อายุรกรรม 19 ราย และศัลยกรรม 24 ราย และการสังเกตและการบันทึกเวลาปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในผู้ป่วยรับใหม่จะเลือกกลุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจำนวน 9 ราย ส่วนการบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง ศึกษาโดยการรายงานตนเองของบุคลากรพยาบาลทุกคน ทุกเวร ที่ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงที่ศึกษาเป็นเวลา 7 วัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

1. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทดังนี้

1.1 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 1 เท่ากับ 3.95 ชั่วโมง

1.2 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลโดยตรงผู้ป่วยประเภท 2 เท่ากับ 2.68 ชั่วโมง

1.3 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลผู้ป่วยประเภทที่ 3 เท่ากับ 0.86 ชั่วโมง

1.4 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลผู้ป่วยประเภทที่ 4 เท่ากับ 0.47 ชั่วโมง

2. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลใช้เวลาใน 24 ชั่วโมงเท่ากับ 70.94 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในเวรเช้าเท่ากับ 36.62 ชั่วโมงหรือร้อยละ 51.64 เวิร์บายเท่ากับ 16.04 ชั่วโมงหรือร้อยละ 22.62 และเวรดึกเท่ากับ 18.28 ชั่วโมงหรือร้อยละ 25.74

2.1 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม ของบุคลากรพยาบาล ใน 24 ชั่วโมง ใช้เวลาเท่ากับ 38.61 ชั่วโมงหรือร้อยละ 29.51

2.2 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วยและงานบ้าน ของบุคลากรพยาบาล ใน 24 ชั่วโมง ใช้เวลาเท่ากับ 16.16 ชั่วโมงหรือร้อยละ 12.35

2.3 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการ ของบุคลากรพยาบาล ใน 24 ชั่วโมงใช้เวลาเท่ากับ 2.14 ชั่วโมงหรือร้อยละ 1.64

2.4 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับเวลาพักและการใช้เวลาวาง ของบุคลากรพยาบาล ใน 24 ชั่วโมงใช้เวลาเท่ากับ 13.41 ชั่วโมงหรือร้อยละ 10.25

2.5 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมรอคอย ใน 24 ชั่วโมงใช้เวลาเท่ากับ 0.61 ชั่วโมงหรือร้อยละ 0.47

3. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล การรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลต่อผู้ป่วย 1 ราย ในเวรเช้าใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.88 ชั่วโมง (S.D. 0.17) เวิร์บายใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 1.09 ชั่วโมงและเวรดึกใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 1.06 ชั่วโมง

4. สัดส่วนปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า เวิร์บาย เวดึกเท่ากับ 47.89: 25.54: 26.56

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1. นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารพยาบาลในการปรับปรุงระบบการบริหารอัตรากำลังในการมอบหมายงาน การจัดสรรอัตรากำลังให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่

2. นำข้อมูลที่ได้จากการปริมาณเวลาในผู้ป่วยแต่ละประเภทนำไปพัฒนากิจกรรมการพยาบาลโดยตรงให้เป็นมาตรฐานในผู้ป่วยแต่ละประเภท

3. ข้อมูลด้านการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล บุคลากรพยาบาลควรมีการปรับปรุงในด้านการสอนและการประคับประคองด้านจิตใจ เนื่องจากมุ่งแต่การพยาบาลด้านความปลอดภัยและการป้องกันความเสี่ยงทางด้านร่างกาย ซึ่งควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่อิสระของวิชาชีพ ในด้านการประคับประคองจิตใจของผู้ป่วยและญาติ ที่เป็นส่วนสำคัญในการให้การพยาบาลแบบองค์รวม

ข้อจำกัดในการศึกษา

ช่วงระยะเวลาที่จำกัดในการศึกษานี้ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ไม่ครอบคลุมผู้ป่วยในกลุ่มโรคและจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีน้อย ทำให้เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภท อาจไม่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารังต่อไป

1. การศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลโดยการจำแนกประเภทผู้ป่วยตามการประเมินตามแบบปัจจัยซึ่งเป็นการจำแนกตามความต้องการพยาบาล เพื่อได้เวลาที่แท้จริงในผู้ป่วยแต่ละประเภท
2. การศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละหน่วยงานเนื่องจากลักษณะและความต้องการการพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน
3. การศึกษารังต่อไปการสังเกตเวลาที่ใช้ในปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลควรเป็นการสังเกตโดยตรงแต่ละบุคคลหรือแต่ละกิจกรรมเพื่อจะได้เวลาที่แท้จริงและนำมาใช้ประโยชน์ในการมอบหมายงานให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่
4. การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มากพอครอบคลุมผู้ป่วยทุกโรคเพื่อให้ข้อมูลเป็นตัวแทนของประชากรที่น่าเชื่อถือได้
5. การศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงตามมาตรฐานการพยาบาล เพื่อให้การพยาบาลครบทั้งด้านองค์รวมเพื่อจะได้ปริมาณที่แท้จริง